

Vymezení pojmů

funkce rodiny

- **Vymezení pojmu** - těch je nesčetně mnoho ☺, takže pouze *příklady* vymezení (každý vždy odpovídá určitému způsobu uvažování - myšlení)
Sociálně psychologicky: malá sociální skupina, specifická ...
 - **Kramer** ...*skupina lidí se společnou historií, současnou realitou a budoucím očekáváním vzájemně propojených vztahů, členové často (ne vždy!) vázáni hereditou, legál. manžel. svazky atd., dále společné uspořádání života v určitém úseku jejich životní cesty...*
 - **Rieger Zdeněk a Hana Vyhnálková** (Ostrov rodiny) – poetická metafora
 - **„obyčejná df.“** ...*malá skupina lidí, která vzniká manželstvím a umožňuje vzájemné soužití mezi oběma manželskými partnery, soužití rodičů a jejich dětí, vztahy mezi příbuznými a také vztahy mezi rodinou a společností...*
- **Funkce rodiny**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Rodina>

užitečný odkaz ☺

Typy, druhy rodin

další pojmy (bez hodnotícího aspektu)

- V průběhu životní cesty
 - **orientační**
 - **prokreační**

 - Podle struktury (rozšíření)
 - **základní** (též nukleární, jaderná, elementární, manželská, párová) - matka, otec a děti
 - **rozšířená** - zahrnuje i prarodiče, strýce, tety a další příbuzné

 - Podle struktury (úplnost)
 - **úplná** – oba rodiče a alespoň jedno dítě
 - **neúplná** – chybí některý z rodičů
-

Rodina jako systém

tzv. **systémový přístup** – velmi užitečné soc.– psych. pojetí rodiny,
pracovní df.: „*systém je soubor částí a vztahů mezi nimi*“

- Podstatné vlastnosti (rodinného) systému:
 - **Míra otevřenosti** či uzavřenosti,
 - **Struktura, organizace**,
 - složitost , síť vzájemně se ovlivňujících vztahů,
 - rigidita x chaos,
 - proměnlivost v čase
 - **Adaptabilita** (s tím související odolnost vůči zátěži, stabilita ...)
 - **Informační výměna** – komunikace, transmise informací
 - charakteristiky rodinné komunikace (*Riskin, J., Faunce, E.*, in Matoušek)
 - Jasnost (x vágnost)
 - Téma (navazuje na předchozí nebo násilné vstupy do tématu??)
 - Svěřování (nejen jestli je možné, ale i jestli se vyžaduje či ne, popř. jestli je odmítáno, ...“ pseudosvěřování“)
 - Míra souhlasu (v dimenzi jednoznačný – nejednoznačný ... „pseudosouhlas“)
 - Vzájemné vztahy (emoce – pozitivní, neutrální, negativní)
-

Kompetence rodiny

Velmi inspirativní:

Beaversův systémový model (dvě základní dimenze: adaptabilita, koheze):

Rozhodující charakteristiky

- ❑ **Struktura** (rozložení moci, rodičovské či jiné koalice, rodinná blízkost...)
 - ❑ **Mytologie** (rodinné mýty, systémy přesvědčení, rodinná paradigmata)
 - ❑ **Cílově zaměřené chování** (strategie řešení problémů)
 - ❑ **Podporování autonomie** (jasnost komunikace, osobní odpovědnost, míra invazivity, „propustnost hranic“ mezi členy rodiny)
 - ❑ **Emoce** (míra expresivity, empatie, stupeň konfliktovosti, „pocitová základna“)
-

Kompetentní rodiny 😊

(ze zkušeností rodinných psychoterapeutů)

Virginia Satirová (komunikační a systemická terapie...)

Čtyři aspekty rodinného života:

- ❑ Pocity a názory, které má člověk o sobě – **sebehodnocení**
- ❑ Způsoby, používané pro dorozumění - **komunikace**
- ❑ Pravidla, kterými se lidé ve svém cítění a jednání řídí – **rodinný systém**
- ❑ Způsob, jak se lidé chovají k ostatním lidem popř. institucím – **společenská vazba**

U narušených (dysfunkčních) rodin – určité specifické vzorce

Kompetentní rodiny 😊

(ze zkušeností rodinných psychoterapeutů)

- Souvislost s drogovým (obecněji závislostním) problémem
(terapeuti, pracující se závislími popř. s rodinami závislých)

Čtyři významné znaky – v souvislosti se závislostním problémem:

- Dítě **chtěné nebo nechtěné** (odmítání x přijímání)
 - **Přístup k bolesti, utrpení, problémům, zátěži, krizi...**
„výzva nebo hrozba?“, frustrace ne/patří k životu, zbavování se nelibosti za každou cenu nebo – naučit snášet určitou míru frustrace ...atd.
S tím souvisí mj. např. i přístup k nemocem, k lékům atp. („farmakofilie“)
 - Aktivní (x pasivní) **přístup k životu**, („*naučená bezmocnost*“ nebo *pocit, že je v mých/našich silách...*)
 - Pojetí rodičovské akceptace („bez podmínek“, ale s podporováním nezávislosti)
-

...na shledanou

za týden

